

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในตำบลบ้านหม้อ อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี (2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ (ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านสังคม และวัฒนธรรม และกิจกรรมทางสังคมโดยรวม) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ จำนวน 300 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุด้วยแบบสัมภาษณ์ 5 ส่วน ได้แก่ (1) แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ (2) แบบสัมภาษณ์ปัจจัยด้านครอบครัวของผู้สูงอายุ ($r = .903$) (3) แบบสัมภาษณ์ปัจจัยด้านภาวะสุขภาพ ($r = .977$) (4) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยทางสังคม ($r = .810$) และ (5) แบบสัมภาษณ์การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ($r = .988$) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 12 สิงหาคม-24 กันยายน พ.ศ. 2545 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้สูงอายุมีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา และกิจกรรมทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้สูงอายุมีการเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว ภาวะสุขภาพกาย ภาวะสุขภาพจิต แรงสนับสนุนทางสังคมที่เป็นรูปธรรม และแรงสนับสนุนทางสังคมที่เป็นนามธรรม
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ของครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว ภาวะสุขภาพจิต แรงสนับสนุนทางสังคมที่เป็นรูปธรรม และแรงสนับสนุนทางสังคมที่เป็นนามธรรม ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถร่วมกันอธิบายการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรม และกิจกรรมทางสังคมโดยรวม ได้ร้อยละ 16.20, 9.40, 27.10 และ 15.50 ตามลำดับ ยกเว้น เพศ การดูแลผู้สูงอายุของครอบครัว และภาวะสุขภาพกาย ไม่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

The purposes of the research were to examine the level of social activity participation of the elderly in Tambon Ban Mo, Amphoe Phrom Buri, Sing Buri province, and to identify factors related to and affecting their participation of such activities (health, education, social and culture, and overall social activities). A sample group of 300 elderly people was selected by purposive sampling. Data collection was done through an interview with a five-part questionnaire concerning (1) their demographic information, (2) family information ($r = .903$), (3) health status ($r = .977$), (4) social support ($r = .810$), and (5) social activity participation ($r = .988$). The data were collected from 12 August to 24 September 2003. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation, and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research showed the following:

1. The elderly had low level of participation concerning health, education and overall social activities, with moderate level in social and cultural activities.
2. Factors significantly related to the elderly's participation in social activities at the statistic level of 0.05 were age, the number of family members, family income, relationships within the family, physical health, psychological health, concrete social support, and nonconcrete social support.
3. Factors affecting the elderly's participation in social activities consisted of age, the number of family members, family income, relationships within the family, psychological health, concrete social support, and nonconcrete social support. These factors could explain the level of their participation in health, education, social and culture, and overall social activities, for approximately 16.20, 9.40, 27.10, and 15.50 percent, respectively. Those not affecting were age, family care, and physical health.